PAGERVIAI

PAGERVIAI – kaimas Kruopių sen., už 3 km į p. nuo Kruopių, prie Kruopių – Šemetaičių kelio. Plotas 789,98 ha. Š. prieina Pagervių mšk. Prateka Gervė. Dalis teritorijos 1998 06 30 perduota iš Naujosios Akmenės kaim. sen. 1909 išskirstant į vienkiemius, buvo apie 217 ha žemės. 1923 surašyta 18 ūkių su 118 gyv. Po II pas. karo aktyviai veikė rezistencijos kovotojai, į ginkluotus jų būrius išėjo keletas gyventojų, tad ir represijas kaimas patyrė nuožmias. Iš viso 1946 – 1951 žuvo, buvo įkalinti arba ištremti 39 Pagervių gyventojai. Partizanai broliai Apolinaras, Kazimieras Kelpšai, Kazys Tupikas ir Stasys Žalys žuvo kautynėse prie Kinkių k. 1946 gruodį, Ipolitas Kelpšas– 1948. Stasys Kelpšas, gyvenęs Šiauliuose ir išėjęs į miškus, suimtas 1946 ir nuteistas 10 m. lagerių. Tremtyje mirė Juozas ir Barbora Kelpšai, Vincas ir Ona Lalai, Stasys Balandis, Jonas Kondrotas. 1959 buvo 84 gyv., 1970 – 69 gyv. Intensyviai melioruojant žemes ir naikinant vienkiemius, nemažai šeimų išsikėlė: 1981 bebuvo 6 ūkiai su 12 gyv., 1999 – 4 ūkiai su 12 gyv., 2016 gyv. vietą deklaravo 10 asmenų. 2025 01 01 gyvenamąją vietą deklaravo 9 asmenys. (www.akmene.lt)
Inf.: *Lietuvos apgyventos vietos*; *LGG*, t. 2 – 4